

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ЗЗСО

(гімназії № 153 ім. О. С.

Пушкіна

_____ Баталова О.Л.

_____ 2019

М.П.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ЗАКЛАДУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
(гімназії № 153 ім. О. С. Пушкіна)

НА 2019-2020 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

10-11 класи

Схвалено
на засіданні
педагогічної ради
(протокол № 8
від 24 травня 2019)

Вступ	
Розділ 1. Призначення гімназії та засіб його реалізації.	
Розділ 2. Опис "моделі" випускника гімназії.....	
Розділ 3. Самооцінка результативності виконання освітньої програми на 2018-2019 навчальний рік.....	
Розділ 4. Цілі та завдання освітнього процесу гімназії.....	
Розділ 5. Навчальний план та його обґрунтування.....	
Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій.....	
Розділ 7. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.....	
Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.....	
Додаток 1.....	
Додаток 2.....	

ВСТУП

Гімназія №153 ім.О.С.Пушкіна Шевченківського району м. Києва здійснює свою діяльність на підставі ст.53 Конституції України, законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», постанов Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 №778 «Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад», «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 №766, з урахуванням вимог Концепції профільного навчання в старшій школі, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 11.09.2009 №854 «Про затвердження нової редакції Концепції профільного навчання у старшій школі», «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу» ДСанПіН 5.5.2.008-01, Статуту Гімназія №153 ім.О.С.Пушкіна Шевченківського району м. Києва, та забезпечує одержання учнями повної загальної середньої освіти на рівні Державних стандартів.

Згідно з Статутом Гімназія №153 ім. О.С.Пушкіна Шевченківського району м. Києва – загальноосвітній навчальний заклад I–III ступенів з профільним вивченням окремих предметів відповідно до напрямку навчання. Мова навчання російська.

Розділ 1

Призначення гімназії та засіб його реалізації

Освітній простір гімназії є інтегративним – і це його найголовніша ознака. Необхідна умова цього – зміна бачення змісту сучасної освіти, і тому всю систему навчання намагаємося переорієнтувати з надання знань, вмінь та навичок з окремих предметів, які, безумовно, необхідні людині в повсякденному житті, на систему знань про людину, природу, державу, суспільство, побудовану на єдності світу, єдності людини з їх наступним застосуванням для якомога повнішої особистісної самореалізації. Жодне знання не набувається гімназистами заради самих знань чи оцінки – вони є життєво важливими компетенціями, з яких складається світогляд підрастаючої особистості.

Філософія гімназії полягає у тому, щоб сформувати такий освітній простір, який дозволяє вільний розвиток усіх здібностей гімназистів, формує в них потребу всеосяжного культурного філософського погляду на життя.

Мета гімназії: отримання учнями універсального цілісного сучасного знання, всебічний розвиток, виховання і соціалізація гімназистів, які усвідомлюють себе громадянами України, здатні до життя в суспільстві, мають прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готові до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової й громадської діяльності та громадянської активності та володіють декількома (4) мовами .

Місія гімназії полягає в тому, щоб створити усі умови для розвитку учнів з урахуванням їх можливостей, пізнавальних інтересів і схильностей.

Освіта, яку одержують гімназисти, повинна забезпечити їх самореалізацію сьогодні і в майбутньому. Гімназист, не залежно від його здібностей, реалізує своє право на успіх в житті, на максимальне розкриття

власних здібностей, яке може запропонувати якісна освіта. Гімназія прагне максимально адаптуватися до учнів з їхніми індивідуальними й творчими уподобаннями та здібностями. Намагається гнучко реагувати на соціокультурні зміни середовища. Головним підсумком такої двосторонньої діяльності гімназії покликана стати адаптація гімназистів до швидкоплинного життя, збереження особистості вихованця в різноманітних обставинах суспільного життя.

Головними цілями та завданнями діяльності гімназії є: є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усві домлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та само реалізації, трудової діяльності та громадянської активності.

Основним засобом реалізації призначення гімназії є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм, що забезпечується через:

- розширення навчального часу у навчальному плані на предмети і курси, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальній, спортивній, художньо-естетичній, лідерській тощо);
- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- інтеграцію навчальної та поза навчальної діяльності;

Освітні програми, реалізовані в гімназії, спрямовані на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- формування цілісної та усебічно розвиненої особистості, здатної до

критичного мислення;

- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості, патріотизму з активною позицією та здатністю приймати відповідальні рішення;
- формування людини та громадянина, яка прагне змінювати та удосконалювати суспільство;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- вирішення завдань формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення, самореалізації тощо;
- виховання учнів здатних змінювати навколишній світ та вчитися впродовж життя.

Забезпечення академічної доброчесності

Педагогічні працівники у своїй діяльності зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами загальної середньої освіти відповідно до **Положення про академічну доброчесність педагогічних працівників та здобувачів освіти.**

Особи, які навчаються у в закладі освіти, зі свого боку, зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись академічної доброчесності, та досягати відповідного рівня результатів навчання.

Адміністрація гімназії визначає основні принципи та механізми забезпечення якості освітньої діяльності та якості загальної середньої освіти, забезпечує дотримання Положення про академічну доброчесність з боку всіх учасників освітнього процесу.

Забезпечення публічності інформації про діяльність гімназії

Публічність інформації про діяльність школи забезпечується відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року №2145-VIII та Закону України «Про загальну середню освіту» від 28.09.2017 року №2145-19

На офіційному сайті школи розміщується інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню, а саме:

- Статут закладу освіти
- ліцензії на провадження освітньої діяльності
- структура та органи управління закладу освіти
- кадровий склад закладу освіти згідно з ліцензійними умовами
- освітні програми, що реалізуються в закладі освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою
- територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником
- мова освітнього процесу
- результати моніторингу якості освіти
- річний звіт про діяльність закладу
- правила прийому до закладу освіти
- інша інформація, що оприлюднюється за рішенням закладу освіти або на вимогу законодавства.

Розділ 2

Опис "моделі" випускника гімназії

Модель випускника гімназії - це цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення. Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини. Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Основою моделі компетентного випускника гімназії, ми вважаємо модель життєвої компетентності особистості. Структура життєвої компетентності особистості складається з п'яти основних блоків компетенцій,

а саме:

1. Компетенцій життєстійкості: компетенції здорового способу життя; психологічної стійкості; екзистенційні; життєва мужність.
2. Компетенцій життєздатності: компетенції творчості та новаторства, здійснення та реалізації життєвого вибору; самореалізації; життєпобудови.
3. Життєтворчих компетенцій: компетенція життєпізнання та самопізнання; життєпередбачення; життєвизначення; життєздійснення; життєорганізація та життєвдосконалення.
4. Функціональних компетенцій: навчатися впродовж життя; соціальної; комунікативної; інформаційної; політичної (політико-правової), полікультурних компетенцій.
5. Професійної компетенції, що визначає здатність і готовність до трудової, професійної діяльності, яка, в свою чергу, зумовлює соціальний статус та можливості особистості.

Отже, випускник гімназії – це людина освічена, що самостійно здобуває знання, готова до прийняття морально виправданих рішень. Наш випускник вміє усвідомлювати різноманіття життєвих цінностей (свобода, справедливість, честь, гідність, совість, права людини, співпраця, повага іншої особистості), особисту самоцінність. Вміє здійснювати вибір, жити й працювати в різновіковому колективі. Здатний планувати своє життя у відповідності з метою, приймати та виконувати (реалізувати) рішення. Має життєвий досвід діяльності в групі: під керівництвом, самостійно, в парі, з книгою, з документами, з приладами, з комп'ютером, з іншими сучасними інноваційними технологіями тощо.

Наш випускник – це вільна особистість. Особистість, що має високий рівень самосвідомості, громадянськості та самодисципліни. Така, що поважає себе, усвідомлює свою цінність та цінність іншої особистості, здатна нести відповідальність перед собою та суспільством. Гуманна особистість – проявляє милосердя, доброту, здатність до співпереживання, терпимість і доброзичливість. Готова надати допомогу, прагне до миру й розуміє цінність людського життя. Духовна особистість – має потребу до пізнання й самопізнання, рефлексії, має потребу в красі й спілкуванні. Творча особистість – наділена розвинутими здібностями, знаннями, вміннями, навичками, пізнавальним інтелектом. Практична особистість – знає основи комп'ютерної грамотності, професійної підготовки, має естетичний смак, гарні манери, знає й поважає Конституцію й закони країни, прагне до фізичної досконалості, є прихильником здорового способу життя.

Наш випускник характеризується рисами та чеснотами. Це:

креативність, цікавість, критичне мислення, любов до навчання, мудрість, відвага, наполегливість, чесність, енергійність, любов, доброта, соціальний і емоційний інтелект, співпраця, справедливість, лідерство, вміння пробачати, скромність, розсудливість, самоконтроль, поцінування краси, вдячність, оптимізм, гумор і віра. Такі риси та чесноти випускника допомагають

зосередити увагу всіх учасників освітнього процесу гімназії ім. О.С.Пушкіна на важливості формування компетентностей учня інструментами кожного предмета, утверджуючи ідеї освіти, яка ґрунтується на формуванні характеру, а не на простому засвоєнні знань.

Розділ 3

Самооцінка результативності виконання освітньої програми за 2018-2019 навчальний рік

Згідно з річним планом роботи у травні 2019 року адміністрацією гімназії та керівниками МО було перевірено виконання навчального плану та навчальних програм. З цією метою були перевірені класні журнали, календарні плани вчителів, зошити для контрольних робіт, проведені співбесіди з вчителями.

Згідно з річним планом роботи в гімназії вивчався стан викладання та рівень навчальних досягнень учнів з інформатики (грудень 2018 року), з історії України, всесвітньої історії та правознавства (лютий 2019 року), біології (травень 2019 року).

Контроль передбачав вивчення й узагальнення системи роботи учителів інформатики, історії, правознавства, біології, який здійснювався за такими напрямками:

- Дотримання вимог державних програм щодо цілей, завдань, змісту навчання, критеріїв оцінювання навчальних досягнень;
- Відповідність змісту уроків вимогам навчальних програм;
- Методика та науково-теоретичний рівень викладання предметів;
- Використання відповідних форм і методів обліку навчальних досягнень учнів;
- Використання наочності та сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі;
- Рівень навчальних досягнень учнів
- Робота вчителів в проекті «Обдарована дитина»
- Аналіз результатів ДПА та ЗНО
- Анкетування учнів

З метою реалізації такого плану адміністрацією гімназії відвідано уроки з цих предметів. Було вивчено документацію вчителів, проаналізовано результати контрольних робіт учнів, проведено анкетування учнів, Вчителями було проведено самоаналіз усіх аспектів викладацької та виховної діяльності. Завдяки цьому отримано необхідну інформацію щодо системи роботи вчителів й організації ними освітнього процесу, зроблено відповідні висновки, які висвітлені у довідках про стан викладання предметів. Видано накази про гімназії № 27-о від 18.02.2019 року та № 72-о від 03.05.2019.

Протягом 2018-2019 н.р. педагогічний колектив спільно з Інститутом післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка приймав участь у дослідно-експериментальній роботі за темою «Програма професійного розвитку педагогічного персоналу навчального закладу» (семінари, тренінги, консультації, вебінари, е-уроки тощо).

Впродовж навчального року було проведено 4 педагогічних ради на яких обговорювалися питання самоосвіти вчителів та розвиток системи безперервної педагогічної освіти в гімназії:

- Аналіз роботи гімназії за 2017-2018 н.р. та завдання педагогічного колективу щодо організації освітнього процесу 2018-2019 н.р. в світлі вимог закону України «Про освіту» (серпень 2018)
- Інтеграція навчального процесу як чинник розвитку пізнавальної активності учнів (листопад 2018)
- Особистість дитини і педагогічний авторитет (січень 2019)
- Розвиток персоналу гімназії. Методичний супровід професійного зростання вчителя засобами самоосвіти (березень 2019)

Відповідно до нормативно – правових документів у сфері освіти (Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої школи «Нова українська школа» на період до 2029 р., законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про інноваційну діяльність», Указу Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в

Україні на період до 2021 року» та реалізації змісту нових Державних стандартів початкової, базової та повної загальної середньої освіти та відповідно до соціального замовлення були розроблені стратегічні завдання щодо подальшого розвитку гімназії.

Протягом навчального року на базі гімназії було проведено 2 районних семінари-практикуми для вчителів англійської мови. З метою навчання іноземної мови в аспекті комунікативно діяльнісного підходу та для формування іншомовної комунікативної компетентності в листопаді 2018 - «Гра як засіб формування та розвитку життєвих компетентностей на уроках англійської мови в молодшій та середній школі». Семінар «Проектна робота на уроці англійської мови: переваги та недоліки» проведений у квітні 2019 продемонстрував, що завдяки використанню методу проектів учні навчаються самостійно працювати із різними джерелами інформації, трансформувати її, бачити проблемні питання, планувати шляхи її розв'язання, прогнозувати очікуваний результат. До проведення цього семінару було залучено 8 учнів старшої школи з презентаціями власних проектів. Організація педагогічного консалтингу протягом навчального року сприяла підвищенню якості освіти та підвищенню рівня аналітичної культури вчителів та учнів.

Наприкінці кожного семестру було проведено моніторинг якості знань з окремих предметів :

І семестр

предмет	вчитель	Клас (кількість учнів)	к-сть учнів, які виконували роботу	Контр. робота(кількість учнів, які написали на висок. та дост.рівень)	%	сер.бал к.р.
Алгебра	Химерик В.Г.	10-А 25	20	11	55%	7,3
Англійська мова	Проскуріна Е.М.	10-Б 16	15	12	73%	7,9
Алгебра	Дементьєва О.В.	11-А 22	18	15	83%	8,7
Історія України	Мартинюк О.В.	11-Б 12	8	8	100%	10,6

ІІ семестр

предмет	вчитель	Клас (кількість учнів)	к-сть учнів, які виконували роботу	Контр. робота(кількість учнів, які написали на висок. та дост.рівень)	%	сер.бал к.р.
Українська мова	Сога О.М.	10-Б 16	13	13	100%	8,5
Українська мова	Сога О.М.	10-А 10	8	8	100%	7,4
	Турок А.В.	10-А 15	10	9	90%	7,8

Перевірка документації та відвідування уроків показали, що вчителі працюють відповідно до навчальних програм. Метою яких є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних вмінь,

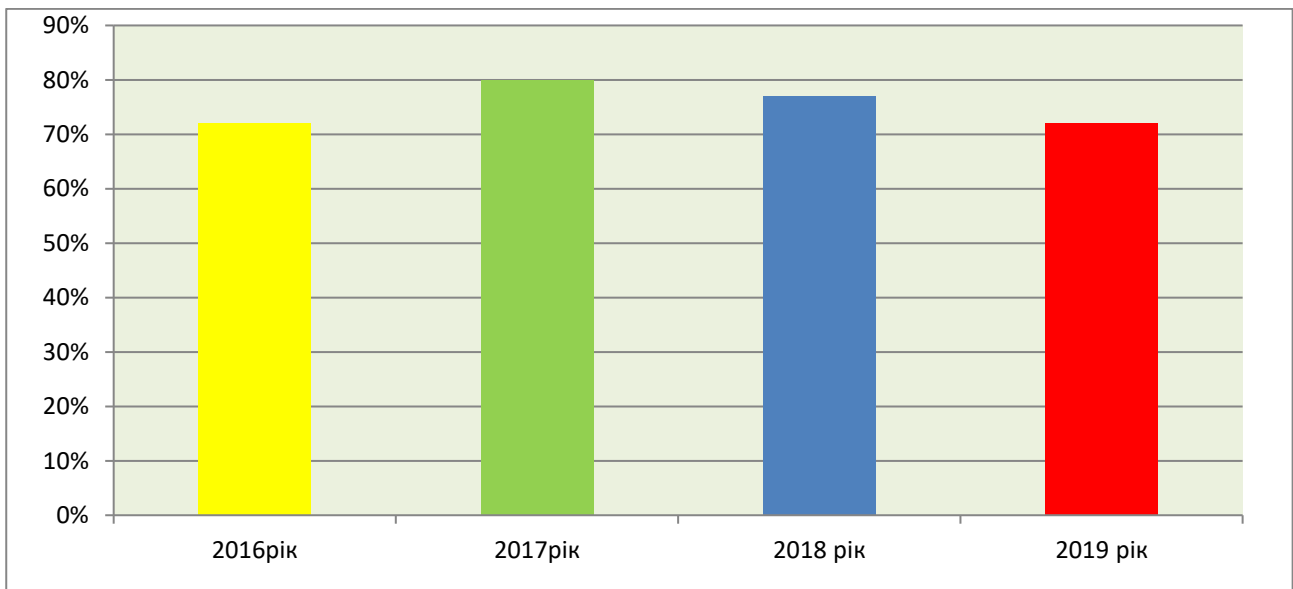
відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб; формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві. Навчальні програми виконані в змістовній та практичній частинах. В повному обсязі виконано план навчальних та виховних екскурсій.

За звітними даними у старшій школі семестр закінчили 69 учнів:

З них з високим рівнем навчання – 9 учнів

З високим та достатнім рівнем – 41 учень

72% учнів старшої школи гімназії навчаються на високий та на високий і достатній рівні:



ЯКІСТЬ ЗНАНЬ

клас	якість
10-А	72%
10-Б	44%
11-А	94%
11-Б	82%

В 11-А класі 4 учні закінчили рік з високим рівнем, 12 учнів з високим та достатнім рівнем досягнень учнів. В 11- Б класі 3 учні закінчили рік з високим рівнем, з високим та достатнім рівнем 6 учнів.

За високі успіхи у навчанні 4 учениці нагороджені золотою медаллю (Грушевська Поліна, Демидович Лариса, Леонова Ілона, Ланько Анна)

За успіхи у навчанні 1 учениця нагороджені срібною медаллю (Отрешко Катерина)

Разом з цим у старшій школі 3 учнів мають по 1 предмету оцінку достатнього рівня і 2 учнів мають по 1 предмету оцінку середнього рівня.

Учнів, які мають річну оцінку низького рівня немає.

В травні-червні пройшла ДПА в випускних класах у формі ЗНО. ДПА в 11-х класах показала такі результати :

Таблиця середнього балу за підсумками ДПА:

предмет	К-сть учнів	Середній бал	% якості
Українська мова	27	10,3	100%
Англійська мова	20	10	100%
Математика	16	10,6	100%
Історія України	11	10,4	100%
Фізика	2	9,5	100%
хімія	1	11	100%
біологія	1	11	100%

Команда учнів гімназії, що стали переможцями І (шкільного) етапу Всеукраїнських учнівських предметних олімпіад, прийняла участь у ІІ (районному) етапі. Всього прийняли участь **141** учень з яких отримали перемогу **108** учнів . Команда гімназії за результатами участі у ІІ (районному) етапі Всеукраїнських учнівських предметних олімпіадах посіла І місце у Шевченківському районі.

Плідна робота з реалізації проекту «Обдарована дитина» на ІІ етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт (МАН) була проведена

вчителями Шабалтас І.П. – 1 призер, Уперенко О.І. – 2 призера, Мельник М.О. – 1 призер, Бідоленко Л.М. – 1 призер, Поляковська Т.Я. – 1 призер, Турок А.В. – 1 призер, Сога О.М. – 1 призер, Кривенко І.В. – 1 призер. Всього 10 призових місць.

Таким чином, вважаємо, що Освітню програму гімназії на 2018-2019 навчальний рік виконано у повному обсязі.

Розділ 4

Цілі та завдання освітнього процесу гімназії

Основними цілями освітнього процесу в гімназії є наступні:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту базової загальної середньої освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Конкретними завданнями освіти у гімназії є:

створення умов для ефективної навчально-пізнавальної діяльності учнів в інформаційно-освітньому середовищі з метою особистісного розвитку, набуття ключових і предметних компетентностей, пізнавального досвіду, формування світогляду і ціннісних ставлень до оточуючого світу, задоволення пізнавальних інтересів і потреб дитини, усвідомленого нею вибору подальшого життєвого шляху;

інтелектуальний, духовний, емоційний, фізичний, розвиток дитини, морально-етичне її виховання, формування основ природничо-наукового і гуманітарного світоглядів;

формування загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної і практичної діяльності, набуття соціального досвіду і культури спілкування та співпраці, навичок соціально-правової, екологічно доцільної і здоров'я збережувальної поведінки;

розвиток основних умінь і навичок навчальної діяльності, компетентностей щодо вільного володіння українською мовою, російською мовою спілкування, англійською мовою, базові знання другої іноземної мови (французькою, іспанською або німецькою мовою на вибір), використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні і практичній діяльності; формування підприємливості і здатності оцінювати правильність вибору, обґрунтовувати раціональність способу розв'язання проблем, приймати адекватні рішення в різноманітних життєвих ситуаціях, самостійно розв'язувати пізнавальні, організаційні та інші проблеми особистого життя; виховання школяра як людини демократичної, відповідальної, патріотичної, з розвиненим естетичним і етичним ставленням до навколишнього світу і самої себе; громадянське, трудове, екологічне, виховання учнів; формування ставлення учнів до освіти як важливої невід'ємної складової загальної культури людини; збереження і зміцнення морального, фізичного і психічного здоров'я вихованців.

Розділ 5

Навчальний план та його обґрунтування

Згідно із Законом України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (повна загальна середня освіта), відповідно до наказу Міністерства освіти і науки № 408 від 20.04.2018 року було розроблено навчальний план для 10-11 класів на 2019-2020 навчальний рік, який окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової загальної середньої освіти.

Під час складання навчального плану було використано Типові освітні програми:

Класи	Профіль	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України	№ додатку
10-А	Природничо-математичний напрям математичний профіль	Додаток № 2,3 Типової освітньої програм закладів середньої освіти III ступеня (Наказ МОН України від 20.04.2018 № 408)	Додаток 1
10-Б	З поглибленим вивченням окремих предметів	Додаток № 2,3 Типової освітньої програм закладів середньої освіти III ступеня (Наказ МОН України від 20.04.2018 № 408)	Додаток 2
11-А	Природничо-математичний напрям математичний профіль	Додаток № 2,3 Типової освітньої програм закладів середньої освіти III ступеня (Наказ МОН України від 20.04.2018 № 408)	Додаток 3
11-Б	Суспільно-гуманітарний напрям історичний профіль	Додаток № 2,3 Типової освітньої програм закладів середньої освіти III ступеня (Наказ МОН України від 20.04.2018 № 408)	Додаток 4

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для для 10-11-х класів складає – 1225 годин/навчальний рік відповідно у кожному класі. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладів загальної середньої освіти III ступеня (Додаток 1,2,3,4).

Навчальний план для 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти в 10-х класах з 1 вересня 2018-2019 навчального року, в 11-х класах з 1 вересня 2019-2020 навчального року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на курси за вибором.

Навчальний план містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Алгебра», «Геометрія», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни», « Російська мова та література (інтегрований курс)»

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами. Із запропонованого переліку учні 10-х класів обрали два предмети – «Інформатика», «Мистецтво»,

учні 11-х подовжують вивчати «Технології», «Мистецтво», які вони обрали у 2018 році.

Профіль навчання сформовано закладом відповідно до потреб та бажання учнів, відповідно до рішення педагогічної ради (протокол № 8 від 24.05.2019 року) з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію (кадрове забезпечення, матеріально-технічна база).

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;

- профільні предмети :

клас	профіль	предмет	Кількість годин на тиждень
10-А	Природничо-математичний напрям математичний профіль	Алгебра	6
		Геометрія	3
10-Б	З поглибленим вивченням окремих предметів	Англійська мова	5
11-А	Природничо-математичний напрям математичний профіль	Алгебра	6
		Геометрія	3
11-Б	Суспільно-гуманітарний напрям історичний профіль	Історія України	3
		Всесвітня історія	3

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Державних санітарних правил і норм влаштування загальноосвітніх Навчальних закладів та організації навчально – виховного процесу (ДСанПіН5.5.2.008-01). Відповідно до постанови КМУ від 14.01.2004 № 24 “ Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної

середньої освіти” (зі змінами) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

При розподілі варіативної складової враховується те, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника (Лист МОН від 20.05.13 № 1/9-349).

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюється відповідно до Закону України „Про загальну середню освіту”.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 20.02.2002р. №128.

Для недопущення перевантаження учнів враховується їхнє навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). З метою дотримання гранично-допустимого навчального навантаження учнів, враховуючи профіль навчання, кадрове забезпечення та матеріально-технічну базу гімназії зменшено частину навчальних годин, при цьому години на вивчення базових предметів зменшено не більше ніж удвічі порівняно з показниками Типової освітньої програми , а саме

клас	предмет	було	стало
10-А	Громадянська освіта	2	1,5
	Захист Вітчизни	1,5	1
	Фізична культура	3	2
	Вибірково- обов'язкові предмети		
	Мистецтво	1,5	1
	Інформатика	1,5	1
10-Б	Захист Вітчизни	1,5	1
	Громадянська освіта		
	Фізична культура	3	2
	Вибірково- обов'язкові предмети		
	Інформатика	1,5	1
	Мистецтво	1,5	1

11-А	Російська мова та література (інтегрований курс)	2	1,5
	Фізика і астрономія	4	3
	Захист Вітчизни	1,5	1
	Фізична культура	3	2
	Вибірково- обов'язкові предмети		
	Мистецтво	1,5	1
	Технології	1,5	1
11-Б	Фізика і астрономія	4	3
	Захист Вітчизни	1,5	1
	Фізична культура	3	2
	Вибірково- обов'язкові предмети		
	Мистецтво	1,5	1
	Технології	1,5	1

Варіативна складова навчального плану гімназії враховує особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення гімназії.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

в 11-Б класі на запровадження курсу за вибором «Ділова англійська»

клас	Предмет, курси за вибором	кількість годин
11-Б	«Ділова англійська» «10-11кл профільні. Англійська мова і література» № 36,2009 р. Автор Кузьмін С.С. Лист МОН від 06.05.15 № 1/11-6491»	0,5

Враховуючи абзац другий пункт 2 розділу II Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 року № 1369, який набирає чинності з 01.01.2021

року за рахунок варіативної складової у 10-Б класі збільшено кількість годин на вивчення математики (алгебра і початки аналізу та геометрія)

Враховуючи те, що 10-11 класи гімназії класи з російською мовою навчання та з метою кращої підготовки до зно у 11-х класах за рахунок варіативної складової збільшено кількість навчальних годин на вивчення таких навчальних предметів:

клас	предмет	Було	Стало
10-Б	математики (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	5
11-А	Українська мова	2	3
	Англійська мова	2	3
11-Б	Українська мова	2	3
	Англійська мова	2	4,5

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань гімназії. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістовне наповнення варіативної складової в 10-11 класах складається з модулів:

клас	модуль
10-А клас	Футбол (6 рік вивчення)
10-Б клас	Легка атлетика (6 рік вивчення)

	Баскетбол (6 рік вивчення) Гімнастика (6 рік вивчення) Волейбол (6 рік вивчення)
11-А клас 11-Б клас	Футбол (7 рік вивчення) Легка атлетика (7 рік вивчення) Баскетбол (7 рік вивчення) Гімнастика (7 рік вивчення) Волейбол (7 рік вивчення)

Розділ 6

Особливості організації освітнього процесу та застосовування в ньому педагогічних технологій

Необхідною умовою формування компетентностей на думку педколективу гімназії є діяльнісна, тобто спрямованість навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей буде сприяти встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу у гімназії є різні типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок, та ін..

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться лекційні та навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Практичне заняття, експериментальні завдання, оглядова конференція, оглядова екскурсія – передбачають обговорення ключових положень вивченого матеріалу, реалізують міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу, припускають цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів.

Освітній процес в гімназії базується на нових підходах до навчання, які ґрунтуються на засадах педагогіки партнерства, співпраці між гімназистами та вчителями. Професійна свобода вчителя гімназії покладає на його плечі відповідальність, яка передбачає, зокрема, добір методів навчання відповідно до освітніх потреб різних учнів та фокусування на розвитку компетентностей для життя, вміння працювати з інформаційно-комунікаційними технологіями та природно інтегрувати їх в освітній процес, а також налагоджувати комунікацію

з батьками. Зміна фокусу навчання у бік практики, інтерактивності та функціональності покладає відповідальність і на учнів, які, вільно висловлюючи свою позицію на уроці, вирішуючи пізнавальні завдання, співпрацюючи з однокласниками в команді, дбають за результат (не тільки за оцінку) у процесі навчання.

Розділ 7

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Адміністрація та педколектив гімназії як наслідок успішної реалізації освітньої програми мають наступні очікувані результати:

- якісний рівень навчальних досягнень учнів;
- позитивний імідж навчального закладу;
- впроваджена система компетентнісного навчання;
- в учнів сформовані ключові життєві компетентності;
- висока життєва адаптивна компетентність учнів.

Основними завданнями системи внутрішнього забезпечення якості освіти у гімназії є:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Особистісне спрямування освіти у гімназії зумовлює необхідність інтегровано оцінювати її якість в єдності індивідуальних характеристик особистості, педагогічних показників організації освітнього середовища і соціальних параметрів функціонування освітньої системи. За характером впливу на якість шкільної освіти у гімназії можуть використовуватися такі показники для її оцінювання:

— результативності (рівень навченості, вихованості, соціальної зрілості, спортивні досягнення);

– ефективності (економічна або соціальна, прийняття рішень, збереження здоров'я, рівень правопорушень);

– доцільності (досягнення поставлених цілей, упровадження засобів, психологічний супровід);

– оптимальності (сформованість цілісної системи освіти);

– розвитку (динаміка змін, креативність);

– забезпечення (ресурси, комп'ютеризація, матеріально-технічна база);

– потенційних можливостей (кадровий склад, підвищення кваліфікації).

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей гімназистів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.

		Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні</p>

		<p>моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та</p>

		діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>

8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p>

		Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти. Повна загальна середня освіта здобувається, як правило, після

здобуття базової загальної середньої освіти. Діти, які здобули базову загальну середньої освіти в гімназії на 1 вересня поточного навчального року можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти цього ж навчального року без конкурсу.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує

виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчителів визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

На основі освітньої програми закладу освіти складено та затверджено педагогічною радою протокол №8 від 24.05. 2019 року навчальний план гімназії, що конкретизує організацію освітнього процесу. (Додаток 1,2,3,4)

Розділ 8

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Обрана освітня програма реалізації змісту освіти у гімназії органічно поєднує навчання, виховання і розвиток дитини і будується на основі особистісно орієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів як єдиного системного утворення.

Відповідно до особистісно-орієнтованого підходу в центр освітнього процесу ставляться інтереси здобувача освіти. Освітній процес у гімназії передбачає гуманне суб'єкт-суб'єктне співробітництво всіх його учасників, діагностично-стимулюючий спосіб організації навчального пізнання, діялісно-комунікативну активність учнів, проектування індивідуальних досягнень в усіх видах пізнавальної діяльності, якомога повніше врахування особистих потреб в доборі змісту, методик і технологій навчання та оцінювання учнів.

Компетентнісний підхід передбачає досягнення нової якості результатів освітнього процесу шляхом його орієнтації на формування системи компетентностей особистості як її здатності до продуктивної діяльності у різноманітних навчальних і життєвих ситуаціях на основі здобутих знань, сформованих умінь, мотивів, усвідомлених ціннісних ставлень до світу, набутого пізнавального досвіду. Така система компетентностей характеризується насамперед міжпредметним змістом, готовністю людини до перетворювальних способів дій, креативної діяльності загалом.

Діялісний підхід зумовлює залучення учнів до різноманітних видів діяльності, що дозволяє їм успішніше оволодівати суспільним досвідом та, як наслідок, забезпечує соціальну активність особистості в суспільному житті. Він є системо-утворюючим елементом між компетентнісним і особистісно-орієнтованим підходами, об'єднуючи їх в єдине ціле.

На основі зазначених підходів у гімназії утверджується новий тип навчання – навчання інноваційне, яке на відміну від традиційного, націленого в основному на освоєння і підтримку наявних здобутків цивілізації, формує особистість, здатну вносити інноваційні зміни в існуючу культуру й середовище, успішно розв’язувати проблемні ситуації, які постають як перед окремою людиною, так і перед суспільством.

Таке навчання передбачає постійне залучення учнів до активної навчально-пізнавальної діяльності, що характеризується інтенсивною багатосторонньою комунікацією суб’єктів діяльності, обміном інформацією, результатами діяльності учнів між собою і вчителем. Воно спонукає їх до ініціативності, творчого підходу та активної позиції у всіх видах зазначеної діяльності, передбачає не отримання, а здобування знань і вмінь, конструювання власного образу світу, формування ключових компетентностей самим учнем, що значно підвищує результативність освітнього процесу. Результати такого навчання полягають у значно глибшому й усвідомленому розумінні учнями сутності вивченого, сформованості умінь самостійно аналізувати і оцінювати інформацію, формулювати висновки, аргументовано відстоювати свої погляди, слухати інших, поважати альтернативну думку, працювати в групі, будувати конструктивні стосунки з її членами і визначати своє місце в ній.

Навчально-виховний процес у гімназії ґрунтується на запровадженні компетентнісно орієнтованих методик і технологій навчання та оцінювання результатів навчання, варіативності форм і методів навчання учнів, створенні інформаційно-освітнього середовища, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, яке враховує вікові і пізнавальні особливості дітей та їхні здібності, інтереси й освітні потреби.

Гімназія також вибудовує власне інформаційно-освітнє середовище, в якому провідна роль належить інформатизації загальної середньої освіти, широкому використанню інформаційно-комунікаційних технологій в

освітньому процесі, формуванні ІКТ-компетентностей всіх суб'єктів освітнього процесу. Забезпечується широке впровадження технологій електронного дистанційного навчання.

У своїй роботі гімназія користується інструктивно-методичними рекомендаціями щодо вивчення в закладах загальної середньої освіти навчальних предметів та організації освітнього процесу, розміщених на сайті

<https://mon.gov.ua/>.

Використовуються навчальні програми, підручники та навчально-методичні посібники виключно рекомендовані Міністерством освіти та науки України. Переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2019/2020 навчальному році містяться у Лист МОН від 10.06.2019 № 1/9-365.

СТАРША ШКОЛА				
Українська мова та література				
Основні навчальні програми				
Навчальна програма для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти "Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою (рівень стандарту)" (укладачі: Бондаренко Н. В., Косянчук С. В., Кононенко В. Л.)	10-11	сайт МОН	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	
Основні підручники та навчальні посібники				
Українська мова (рівень стандарту) для закладів загальної середньої освіти з навчанням російською мовою	Заболотний О.В., Заболотний В.В.	10	Генеза	Наказ МОН від 31.05.2018 № 551
Українська мова (рівень стандарту) для класів з навчанням російською мовою закладів загальної середньої освіти (підручник)	Заболотний В.В., Заболотний О.В.	11	Генеза	Наказ МОН України від 12.04.2019 № 472
У 5-9, 10-11 класах закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин рекомендовано використовувати підручники «Українська література» для закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою				
Додаткові підручники та навчальні посібники				
"Українська мова (рівень стандарту)" підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням	Бондаренко Н. В., Косянчук С. В.	10	Літера ЛТД	Наказ МОН від 31.05.2018 №551

російською мовою				
Російська мова та література				
Основні навчальні програми				
Навчальна програма для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів "Російська мова та література (інтегрований курс) для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою (рівень стандарту)"	10-11	сайт МОН	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	
Навчальна програма для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів "Російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою (профільний рівень)"	10-11	сайт МОН	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	
Навчальна програма для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів "Російська література для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою (профільний рівень)"	10-11	сайт МОН	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	
Основні підручники та навчальні посібники				
"Російська мова та література (інтегрований курс, рівень стандарту)" підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням російською мовою	Давидюк Л. В., Дядечко Л. Л., Статівка В.І., Халабаджах І. М.	10	Оріон	Наказ МОН від 31.05.2018 № 551
"Російська мова та література (інтегрований курс, рівень стандарту)" підручник для 11 класу з навчанням російською мовою закладів загальної середньої освіти	Давидюк Л. В., Дядечко Л. П., Халабаджах І. М.	11	Оріон	Наказ МОН від 12.04.2019 № 472
Додаткові підручники та навчальні посібники				
"Російська мова та література (інтегрований курс, рівень стандарту)" підручник для 11 класу з навчанням російською мовою закладів загальної середньої освіти	Фідкевич О. Л., Снегірьова В. В., Курач Л.І.	11	Оріон	Наказ МОН від 12.04.2019 № 472
Електронний засіб навчального призначення з російської мови «Стилістика. Культура мовлення. Риторика.	Курінна А. Ф., Путій Т. Н., Телятник К. В.	10-11	Запорізький обласний інститут педагогічної освіти	Лист ПТЗО від 02.06. 2015 № 14.1/12- Г- 358
Навчальний посібник «Російський правопис у таблицях: правила, винятки, приклади, коментарі, словник орфографічних труднощів»	Шевелєва Л. А.	4-11	Гімназія	Лист ПТЗО від 28.12. 2015 №2.1/12-Г- 145

Українсько-російський та російсько-український словник для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням польською мовою	Бобкова О. С., Богомолова Н. І., Гісем О. В., Гриценко Л. Г., Недашківська А. В., Панкратова І. Є., Прокопишин Л. В., Ремех Т. О., Сліпчук І. Ю	5-11	ММП «ВД «Букрек»	Наказ МОН від 24.10.2017 № 1414
"Російська мова та література (інтегрований курс, рівень стандарту)" підручник для закладів загальної середньої освіти з навчанням російською мовою	Фідкевич О. Л., Снегірьова В. В., Курач Л.І.	10	Оріон	Наказ МОН від 31.05.2018 № 551
Математика				
Основні підручники та навчальні посібники				
«Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту)» підручник для закладів загальної середньої освіти з навчанням: російською мовою	Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Полонський В. Б., Якір М. С.	10	Гімназія	Наказ МОН від 31.05.2018 № 551
Інформатика				
Основні підручники та навчальні посібники				
«Інформатика (рівень стандарту)» підручник для 10 (11) класу закладів загальної середньої освіти з навчанням російською мовою	Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.	10	Генеза	Наказ МОН від 31.05.2018 № 551
Історія України				
Основні підручники та навчальні посібники				
Фізика				
Основні підручники та навчальні посібники				
«Фізика (рівень стандарту, за навчальною програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В. М.)» підручник для закладів загальної середньої освіти з навчанням російською мовою	Бар'яхтар В. Г., Довгий С. О., Божинова Ф. Я., Кірюхіна О. О., за редакцією Бар'яхтара В. Г., Довгого С. О.	10	Ранок	Наказ МОН від 31.05.2018 № 551
Хімія				

Основні підручники та навчальні посібники
У 1-11 класах закладів загальної середньої освіти з навчанням російською мовою вивчення предметів інваріантної складової Типових освітніх програм, не вказаних у цьому переліку, здійснюється за навчальними програмами, підручниками та навчальними посібниками для закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою.

Відповідно до ст.16 Закону України «Про загальну середню освіту» навчальний рік у гімназії розпочинається 1 вересня 2019 року у День знань.

Навчальні заняття організовані за семестровою системою у такі терміни:

Перший семестр з 02.09.2019 року по 24.12.2019 року

Другий семестр з 13.01.2019 року по 29.05.2019 року

Канікули:

осінні канікули з 28.10.2019 року по 03.11.2019 року

зимові канікули з 25.12.2019 року по 12.01.2020 року

весняні канікули з 23.03.2020 року по 29.03.2020 року

**Навчальний план 10-А класу природничо-математичного напрямку
математичного профілю з російською мовою навчання ЗЗСО № 153
на 2019-2020 навчальний рік**

Предмети	10-А Математичний профіль
1.Інваріативна складова	
Базові предмети	Кількість годин на тиждень
Українська мова	2
Українська література	2
Російська мова та література (інтегрований курс)	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2
Алгебра	6
Геометрія	3
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	1,5
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Захист Вітчизни	1
Фізична культура	2
Вибірково- обов'язкові предмети	
Інформатика	1
Мистецтво	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Всього без фізичної культури	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	35

Директор гімназії

Олена БАТАЛОВА

**Навчальний план 10-Б класу з російською мовою навчання
ЗЗСО № 153
на 2019-2020 навчальний рік**

Предмети	10-Б
1.Інваріативна складова	
Базові предмети	Кількість годин на тиждень
Українська мова	2
Українська література	2
Російська мова та література (інтегрований курс)	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2+3
Математика	5
Історія України	1,5+1
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	1,5
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Захист Вітчизни	1
Фізична культура	2
Вибірково- обов'язкові предмети	
Інформатика	1
Мистецтво	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Всього без фізичної культури	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	35

Директор гімназії

Олена БАТАЛОВА

**Навчальний план 11-А класу природничо-математичного напрямку
математичного профілю з російською мовою навчання ЗЗСО № 153
на 2019-2020 навчальний рік**

Предмети	11-А Математичний профіль
1.Інваріативна складова	
Базові предмети	Кількість годин на тиждень
Українська мова	2+1
Українська література	2
Російська мова та література (інтегрований курс)	1,5
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2+1
Алгебра	6
Геометрія	3
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика і астрономія	3
Хімія	2
Захист Вітчизни	1
Фізична культура	2
Вибірково- обов'язкові предмети	
Технології	1
Мистецтво	1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Всього без фізичної культури	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	35

Директор гімназії

Олена БАТАЛОВА

**Навчальний план 11-Б класу суспільно-гуманітарного напрямку
історичного профілю з російською мовою навчання
ЗЗСО № 153 на 2019-2020 навчальний рік**

Предмети	11-Б
1.Інваріативна складова	
Базові предмети	Кількість годин на тиждень
Українська мова	2+1
Українська література	2
Російська мова та література (інтегрований курс)	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2+2,5
Математика	3
Історія України	3
Всесвітня історія	3
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика і астрономія	3
Хімія	2
Захист Вітчизни	1
Фізична культура	2
Вибірково- обов'язкові предмети	
Технології	1
Мистецтво	1
Додаткові години на факультативні курси	0,5
Ділова англійська	
Гранично допустиме навчальне навантаження	33
Всього без фізичної культури	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	35

Директор гімназії

Олена БАТАЛОВА

Освітня програма в обсязі 54 сторінок пронумерована, прошнурована, скріплена печаткою.

_____ червня 2019 р.

Директор

Олена БАТАЛОВА